

Т. О. Меліхова,
к. е. н., доцент, завідувач кафедри обліку, аналізу, оподаткування та аудиту,
Запорізької державної інженерної академії
Н. С. Чакалова,
асистент кафедри обліку, аналізу, оподаткування та аудиту,
Запорізької державної інженерної академії
Т. С. Середенко,
магістрант кафедри обліку, аналізу, оподаткування та аудиту,
Запорізької державної інженерної академії

DOI: 10.32702/2306-6814.2019.5.32

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИЧНИХ ЗАСАД АУДИТУ ОПЕРАЦІЙ З ГОТІВКОЮ ТА НА РАХУНКАХ У БАНКУ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

T. Melikhova,
Candidate of Economic Sciences, associate professor, Head of the Department
of Accounting, Analysis, Taxation and Audit, of the Zaporozhye State Engineering Academy
N. Chakalova,
Assistant of the Department of Accounting, Analysis, Taxation and Audit
of the Zaporozhye State Engineering Academy
T. Seredenko,
Master student of the department of accounting, analysis, taxation
and audit of the Zaporozhye State Academy of Engineering

IMPROVEMENT OF METHODOLOGICAL PRINCIPLES OF AUDIT OF OPERATIONS WITH CASH AND CASH WITHIN THE BANK FOR IMPROVEMENT OF EFFICIENCY OF BUSINESS MANAGEMENT

Робота будь-якого підприємства обов'язково пов'язана із рухом грошових коштів як у готівковій, так і безготівковій формі. Тому необхідним для забезпечення їх цілісності, збереження та правильності здійснення операцій з їх використанням є суворе дотримання своєчасності та правильності документального оформлення операцій з надходження, вибуття та зберігання на підприємстві коштів. Тому на сьогоднішній день актуальність проблеми полягає у перевірці правильності, своєчасності та законності оформлення операцій з грошовими коштами, що досягається через проведення аудиту.

Основною метою аудиту грошових коштів є встановити достовірність їх даних щодо законності, доцільності, наявності та руху при відображенні касових операцій та операцій на рахунках у банках на всіх етапах бухгалтерського обліку.

Завдання аудиту готівкових та безготівкових операцій — це перевірити повноту відображення грошових коштів у касі та на поточних рахунках підприємства, а також правильність їх оформлення в первинних та зведених документах й облікових регістрах, щодо здачі понадлімітних грошових коштів, відповідності залишків, повноти оприбуткування коштів на спеціальних рахунках, руху грошових коштів за розрахунками з підзвітними особами, з покупцями та за заробітною платою.

Обґрунтовано мету та завдання проведення аудиту операцій з готівкою та на рахунках у банку підприємства на основі розроблених робочих документів.

У роботі удосконалено методичні засади аудиту операцій з готівкою та на рахунках у банку для підвищення ефективності управління підприємством, які включають тест внутрішнього контролю, план проведення аудиту, програму аудиту та форми робочих документів аудитора.

Запропоновані методичні підходи на відміну від існуючих включають: галузеві особливості підприємства; облік готівкових і безготівкових операцій за корпоративною картою; контролю цільового використання коштів; специфіку роботи програмного середовища "Клієнт-Банк"; облік грошових коштів на спеціальних рахунках.

Запропонована методика проведення аудиту операцій з готівкою та на рахунках у банку дасть змогу вчасно виявити порушення, отримати достовірну інформацію щодо готівкових та безготівкових операцій, встановити та усунути проблемні ділянки з досліджуваного питання, що підвищить ефективність управління підприємством.

The work of any enterprise is necessarily connected with the movement of funds both in cash and non-cash form. Therefore, it is necessary to ensure their integrity, safety and correctness of operations with their use is strict compliance with the timeliness and accuracy of documentation of operations of receipt, disposal and storage of funds at the enterprise. Therefore, to date, the relevance of the problem is to verify the correctness, timeliness and legality of registration of transactions with funds, which is achieved through an audit.

The main purpose of the audit of funds is to establish the reliability of their data on the legality, appropriateness, availability and movement in the reflection of cash transactions and operations in Bank accounts at all stages of accounting.

Tasks of audit of cash and non-cash transactions is to check completeness of reflection of money in cash Desk and on current accounts of the enterprise, and also correctness of their registration in primary and summary documents and accounting registers, concerning delivery of excess money, compliance of the balances, completeness of posting of money on special accounts, cash flows on settlements with accountable persons, with buyers and behind a salary.

The author of the article substantiates the purpose and objectives of the audit of operations with cash and Bank accounts on the basis of the developed working documents.

The methodical bases of audit of operations with cash and on accounts in Bank for increase of efficiency of management of the enterprise which include the test of internal control, the plan of carrying out audit, the program of audit and forms of working documents of the auditor are improved in work.

The proposed methodological approaches, in contrast to the existing ones, include: industry-specific features of the enterprise; accounting for cash and non-cash transactions on the corporate card; control of the intended use of funds; specifics of the "Client-Bank" software environment; accounting of funds on special accounts.

The technique of audit of operations with cash and on accounts in Bank will give the chance in time to reveal violations, to receive reliable information on cash and non-cash transactions, to establish and eliminate problem sites on the studied question that will increase efficiency of management of the enterprise is offered.

Ключові слова: аудит, грошові кошти, готівка, рахунок, банк, каса, банківська виписка, журнал, робочий документ, перевірка, оприбуткування, видатки

Keywords: audit, cash, account, bank, cash register, bank statement, journal, working document, verification, posting, expenses

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК З ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ І ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Робота будь-якого підприємства обов'язково пов'язана із рухом грошових коштів як у готівковій, так і без-

готівковій формі. Тому необхідним для забезпечення їх цілісності, збереження та правильності здійснення операцій з їх використанням є суворе дотримання своєчасності та правильності документального оформлення операцій з надходження, вибуття та зберігання на під-

Таблиця 1. Тест внутрішнього контролю на підприємстві

№	Зміст	Варіанти відповіді			Примітки
		Ні	Так	Інформація відсутня	
1	2	3	4	5	6
1	Чи відомо керівництву про будь-які випадки шахрайства, здійсненого будь-ким зі складу управлінського персоналу?				
2	Чи відомо керівництву про будь-які випадки шахрайства, здійснені найманими працівниками, що відіграють важливу роль у зовнішньому контролі?				
3	Чи відомо керівництву про будь-які випадки шахрайства, здійснені іншими особами?				
4	Чи є віддалені підрозділи, сегменти бізнесу, типи угод, рахунки або категорії фінансової звітності, де існує або може існувати ризик шахрайства? Якщо так, вказати подробиці				
5	Чи вірить керівництво, що існує високий ризик шахрайства, що здійснюється компанією або щодо компанії? Якщо так, вказати подробиці				
6	Чи визнає свою відповідальність управлінський персонал за впровадження зовнішнього контролю для попередження та виявлення шахрайства на підприємстві?				
7	Чи відповідає діяльність підприємства законам та нормативним актам України?				
8	Чи відслідковуються управлінським персоналом зміни в законодавстві, щодо грошового обігу?				
9	Чи доводиться до працівників, що відповідають за грошові розрахунки, інформація щодо змін в законодавстві?				
10	Чи здійснюється підвищення кваліфікації працівників, що відповідають за здійснення грошових розрахунків?				
11	Чи проводяться перевірки правильності оформлення прибуткових касових ордерів за корпоративною картою?				
12	Чи проводяться перевірки стану обліку касових операцій?				
13	Чи проводяться перевірки відповідності оприбуткування грошових коштів з банківського рахунку згідно з грошовим чеком?				
14	Чи відбуваються перевірки відповідності здачі понадлімітних грошових коштів з каси підприємства до банківської установи?				
15	Чи проводяться аналіз повноти оприбуткування грошових коштів на поточних рахунках?				
16	Чи відбувається перевірка цільового використання грошових коштів у касі підприємства?				
17	Чи проводяться перевірки повноти відображення видатків грошових коштів на поточних рахунках?				
18	Чи є перевірка правильності відображення видатків грошових коштів по розрахункам з працівниками по заробітній платні з каси підприємства?				
19	Чи проводяться перевірки правильності відображення видатків грошових коштів під звіт (відрядження та господарчі потреби) у касі підприємства?				
20	Чи проводяться перевірки правильності відображення надходжень грошових коштів по розрахункам з покупцями готової продукції у касу підприємства?				
21	Чи проводяться перевірки повноти оприбуткування грошових коштів на спеціальних рахунках (сплата податків, розрахунки з фондами соціального страхування)?				
22	Чи відбуваються перевірки дотримання умов цільової видачі готівки підзвіт?				
23	Чи проводяться перевірки залишків на корпоративній картці підприємства?				

Джерело: розробка авторів.

приємстві коштів. Тому, на сьогоднішній день актуальність проблеми полягає у перевірці правильності, своєчасності та законності оформлення операцій з грошовими коштами.

АНАЛІЗ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Аудиту грошових коштів присвячені дослідження таких науковців: Кулаковська Л.П., Піча Ю.В., Сахарцева І.І., Шеремет А.Д., Суйц В.П., Макаренко А.П., Меліхова Т.О. Але незважаючи на цінність проведених досліджень, окремі питання потребують подальшого вивчення.

Постійні змін у законодавстві, галузеві особливості підприємства, сучасні тенденції розвитку щодо застосування електронних мереж та впровадження нових програмних продуктів викликають необхідність прове-

дення аудиту грошових коштів з використанням зазначених чинників. Це зумовлює необхідність подальших досліджень щодо удосконалення методичних підходів аудиту операцій з готівкою та на рахунках у банку для підвищення ефективності управління підприємством.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Метою роботи є удосконалення методичних засад аудиту операцій з готівкою та на рахунках у банку для підвищення ефективності управління підприємством.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ ІЗ ОБГРУНТУВАННЯМ ОДЕРЖАНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Основною метою аудиту грошових коштів є встановити достовірність їх даних щодо законності, доціль-

Таблиця 2. Загальний план проведення аудиту касових операцій та на рахунках у банку

Етап аудиторської перевірки	Аудиторські процедури	Аудиторські докази	Період проведення	Виконавці
Підготовчий	Знайомство з діяльністю підприємства, планування проведення аудиту касових операцій та на рахунках у банку	Статут підприємства. Звіти попередніх перевірок, накази		
Основний	Перевірка правильності оформлення прибуткових касових ордерів за корпоративною картою; Перевірка стану обліку касових операцій відповідно до реєстрації у «Журналі цільового використання грошових коштів»; Перевірка відповідності оприбуткування грошових коштів з банківського рахунку згідно з грошовим чеком за кодами цільових витрат; Перевірка відповідності здачі понадлімітних грошових коштів з каси підприємства до банківської установи за видами цільових видатків; Перевірка повноти оприбуткування грошових коштів на поточних рахунках з використанням програмного середовища «Клієнт-Банк»; Перевірка відображення руху готівки у «Журналі цільового використання грошових коштів» у касі підприємства; Перевірка повноти відображення видатків грошових коштів на поточних рахунках з використанням програмного середовища «Клієнт-Банк»; Перевірка правильності відображення видатків грошових коштів по розрахункам з працівниками по заробітній платні з касі підприємства враховуючи «Журнал цільового використання коштів»; Перевірка правильності відображення видатків грошових коштів під звіт (відраджень та господарчі потреби) у касі підприємства враховуючи «Журнал цільового використання коштів»; Перевірка правильності відображення надходжень грошових коштів по розрахункам з покупцями готової продукції у касу підприємства враховуючи «Журнал цільового використання коштів»; Перевірка повноти оприбуткування грошових коштів на спеціальних рахунках (сплата податків, розрахунки з фондами соціального страхування); Перевірка дотримання цільового відшкодування попередньо витрачених власних коштів підзвітною особою; Перевірка залишків на корпоративній картці підприємства	Прибуткові касові ордери, видаткові касові ордери, журнал № 1, Головна книга, баланс (форма № 1), корінці чеків, виписки банків, касова книга, відомості на виплату зарплати, авансові звіти, видаткові накладні, доступ до програмного середовища		
Завершальний	Складання аудиторського звіту	Звіт		

ності, наявності та руху при відображенні касових операцій та операцій на рахунках у банках на всіх етапах бухгалтерського обліку.

Завдання аудиту готівкових та безготівкових операцій — це перевірити повноту відображення грошових коштів у касі та на поточних рахунках підприємства, а також правильність їх оформлення в первинних та зведених документах й облікових регістрах, щодо здачі понадлімітних грошових коштів, відповідності залишків, повноти оприбуткування коштів на спеціальних рахунках, руху грошових коштів за розрахунками з підзвітними особами, з покупцями та за заробітною платою.

При проведенні перевірки аудитор повинен використовувати різні аудиторські процедури, серед яких рекомендованим для обов'язкового є процедура опитування — складання тесту внутрішнього контролю. Перш ніж скласти план та програму аудиту, необхідно вивчити та оцінити систему бухгалтерського обліку. Для якісної перевірки щодо здійснення операцій по веденню грошових коштів складається тест внутрішнього контролю (табл. 1).

Після одержання даних про підприємство доцільним буде розробка загального плану аудиту касових операцій та на рахунках у банку (табл. 2) План аудиту полягає у поетапному формуванні переліку аудиту із зазначенням використаних документів, що являють собою аудиторські докази, та є документом організаційно-методологічного характеру. Порядок проведення аудиту касових операцій та на

рахунках у банку рекомендується проводити поетапно.

Після завершення формування загального плану аудиторської перевірки грошових коштів у касі та на рахунках у банку складається програма аудиту (табл. 3).

Для вирішення поставлених завдань аудиту касових операцій та операцій на рахунках у банку пропонуються робочі документи аудитора (табл. 4—16), які стануть обґрунтованими доказами якісного аудиту операцій з грошовими коштами.

ВИСНОВКИ

У роботі удосконалено методичні засади аудиту операцій з готівкою та на рахунках у банку для підвищення ефективності управління підприємством, які включають тест внутрішнього контролю, план проведення аудиту, програму аудиту та форми робочих документів аудитора.

Запропоновані методичні підходи на відміну від існуючих включають: галузеві особливості підприємства; облік готівкових і безготівкових операцій за корпоративною картою; контролю цільового використання коштів; специфіку роботи програмного середовища "Клієнт-Банк"; облік грошових коштів на спеціальних рахунках.

Запропонована методика проведення аудиту операцій з готівкою та на рахунках у банку дасть змогу вчасно виявити порушення, отримати достовірну інформацію щодо готівкових та безготівкових операцій, вста-

Таблиця 3. Робоча програма аудиту касових операцій та на рахунках у банку на промислового підприємстві

№	Мета	Перелік аудиторських процедур	Критерії якості	Метод перевірки	Код робочого документа	Період проведення	Виконавель	Примітки
1	Впевнитись у правильності оформлення прибуткових касових ордерів за корпоративною картою	Перевірити правильність оформлення прибуткових касових ордерів за корпоративною картою	А, Б, В	Огляд, аналіз розрахунків, зіставлення	ГО-1			
2	Впевнитись у правильності обліку касових операцій касових операцій відповідно до реєстрації у «Журналі цільового використання грошових коштів»	Перевірити стан обліку касових операцій відповідно до реєстрації у «Журналі цільового використання грошових коштів»	А, Б, В	Огляд, розрахунок, зіставлення	ГО-2			
3	Впевнитись у відповідності оприбуткування грошових коштів з банківського рахунку згідно з грошовим чеком за кодами цільових витрат	Перевірити відповідність оприбуткування грошових коштів з банківського рахунку згідно з грошовим чеком за кодами цільових витрат	А, Б, В	Огляд, документальна перевірка, зіставлення	ГО-3			
4	Впевнитись у відповідності здачи понадлімітних грошових коштів з каси підприємства до банківської установи за вилами цільових видачків	Перевірити відповідність здачи понадлімітних грошових коштів з каси підприємства до банківської установи за вилами цільових видачків	А, Б, В	Огляд, аналіз розрахунків, документальна перевірка, зіставлення	ГО-4			
5	Впевнитись у повноті оприбуткування грошових коштів на поточних рахунках з використанням програмного середовища «Клієнт-Банк»	Перевірити повноту оприбуткування грошових коштів на поточних рахунках з використанням програмного середовища «Клієнт-Банк»	А, Б, В	Огляд, документальна перевірка, зіставлення	ГО-5			
6	Впевнитись у вірному відображенні руху готівки у «Журналі цільового використання грошових коштів» у касі підприємства	Перевірити відображення руху готівки у «Журналі цільового використання грошових коштів» у касі підприємства	А, Б, В	Огляд, документальна перевірка, зіставлення	ГО-6			
7	Впевнитись у повноті відображення видачків грошових коштів на поточних рахунках з використанням програмного середовища «Клієнт-Банк»	Перевірити повноту відображення видачків грошових коштів на поточних рахунках з використанням програмного середовища «Клієнт-Банк»	А, Б, В	Огляд, документальна перевірка, зіставлення	ГО-7			
8	Впевнитись у правильності відображення видачків грошових коштів по розрахункам з працівниками по заробітній платні з касі підприємства враховуючи «Журнал цільового використання коштів»	Перевірити правильність відображення видачків грошових коштів по розрахункам з працівниками по заробітній платні з касі підприємства враховуючи «Журнал цільового використання коштів»	А, Б, В	Огляд, розрахунок, документальна перевірка, зіставлення, аналіз	ГО-8			
9	Впевнитись у правильності відображення видачків грошових коштів під звіт (відраження та господарчі потреби) у касі підприємства враховуючи «Журнал цільового використання коштів»	Перевірити правильність відображення видачків грошових коштів під звіт (відраження та господарчі потреби) у касі підприємства враховуючи «Журнал цільового використання коштів»	А, Б, В	Огляд, розрахунок, документальна перевірка, зіставлення, аналіз	ГО-9			
10	Впевнитись у правильності відображення надходжень грошових коштів по розрахункам з покупцями готової продукції у касу підприємства враховуючи «Журнал цільового використання коштів»	Перевірити правильність відображення надходжень грошових коштів по розрахункам з покупцями готової продукції у касу підприємства враховуючи «Журнал цільового використання коштів»	А, Б, В	Огляд, розрахунок, документальна перевірка, зіставлення, аналіз	ГО-10			
11	Впевнитись у повноті оприбуткування грошових коштів на спеціальних рахунках (сплата податків, розрахунки з фондами соціального страхування)	Перевірити повноту оприбуткування грошових коштів на спеціальних рахунках (сплата податків, розрахунки з фондами соціального страхування)	А, Б, В	Огляд, розрахунок, документальна перевірка, зіставлення, аналіз	ГО-11			
12	Впевнитись у дотриманні цільового відшкодування попередньо витрачених власних коштів підзвітною особою	Перевірити дотримання цільового відшкодування попередньо витрачених власних коштів підзвітною особою.	А, Б, В	Документальна перевірка, розрахунок, оцінка	ГО-12			
13	Впевнитись у правильності відображення залишки на корпоративній картці підприємства	Перевірити залишки на корпоративній картці підприємства.	А, Б, В	Документальна перевірка, розрахунок, оцінка	ГО-13			
Критерії якості аудиторської перевірки: наявність – А; правильність – Б; повнота та розкриття – В								

Таблиця 4. Форма робочого документа аудитора ГО-1 з перевірки правильності оформлення прибуткових касових ордерів за корпоративною картою

За даними прибуткового касового ордеру щодо надходжень з картки							За даними банківської виписки щодо руху грошових коштів по корпоративній картці			Відхилення	
Номер документа	Дата складання	Сума, грн.	Код цільового призначення	Від кого прийнято	Наявність відривного корінця	Наявність додатку	Дата операції	Сума, грн	Номер квитанції	За сумою	За реквізитами к квитанції

Джерело: розробка авторів.

Таблиця 5. Форма робочого документа аудитора ГО-2 з перевірки стану обліку касових операцій відповідно до реєстрації у "Журналі цільового використання грошових коштів"

Зміст операції	За даними підприємства			За даними аудиту			Виправлення		
	Дт	Кт	Сума, грн	Дт	Кт	Сума, грн	Дт	Кт	Сторнована (Сума,грн)
							Дт	Кт	Сума,грн, що є дійсною
Виторг за готову продукцію									
Видача зарплати									
Витрати на відрядження									
Господарчі витрати									

Джерело: розробка авторів.

Таблиця 6. Форма робочого документа аудитора ГО-3 з перевірки відповідності оприбуткування грошових коштів з банківського рахунку згідно з грошовим чеком за кодами цільових витрат

Цільове надходження	Дані грошового чеку відповідно до корінця		За даними банківської виписки			За даними Прибуткового касового ордеру			Виправлення		
	Номер прибуткового касового ордеру	Дата прибуткового касового ордеру	Дата	Код цілі витрат	Сума, грн.	Дата	Підстава	Сума, грн	Дт	Кт	Сторнована (Сума,грн)
									Дт	Кт	Сума,грн, що є дійсною

Джерело: розробка авторів.

Таблиця 7. Форма робочого документа аудитора ГО-4 з перевірки відповідності здачі понадлімітних грошових коштів з каси підприємства до банківської установи за видами цільових видатків

Цільовий видаток	За даними банківської виписки			За даними Видаткового касового ордеру			Наявність підтверджуючого документа
	Дата	Код цілі надходження	Сума, грн	Дата	Підстава	Сума, грн	
Депонована заробітна плата							
Надлишок касового ліміту							
Виторг за готову продукцію							

Джерело: розробка авторів.

Таблиця 8. Форма робочого документа аудитора ГО-5 з перевірки повноти оприбуткування грошових коштів на поточних рахунках з використанням програмного середовища "Клієнт-Банк"

Назва банку, номер розрахункового рахунку підприємства	Надходження						Відхилення			
	За даними «Клієнт-Банка»		За даними банківської виписки			За програмою «ІС:Підприємство», Журнал 311		Банківська виписка - «Клієнт-Банк»	«Клієнт-Банк» - «ІС:Підприємство»	Банківська виписка - «ІС:Підприємство»
	Дата	Сума	Номер виписки	Дата	Сума	Дата	Сума			

Джерело: розробка авторів.

Таблиця 9. Форма робочого документа аудитора ГО-6 з перевірки правильності відображення руху готівки у "Журналі цільового використання грошових коштів" у касі підприємства

Ціль витрат	За даними підприємства				За даними аудиту				Відхилення
	Залишок на початок дня Сума, грн	Надходження, Сума, грн	Видатки, Сума, грн	Залишок на кінець дня Сума, грн	Залишок на початок дня Сума, грн	Надходження, Сума, грн	Видатки, Сума, грн	Залишок на кінець дня Сума, грн	
Заробітна платня									
Витрати на відрядження									
Господарчі витрати									
Торгівельний виторг									

Джерело: розробка авторів.

Таблиця 10. Форма робочого документа аудитора ГО-7 з перевірки повноти відображення видатків грошових коштів на поточних рахунках з використанням програмного середовища "Клієнт-Банк"

Назва банку, номер розрахункового рахунку підприємства	Видатки						Відхилення			
	За даними «Клієнт-Банка»		За даними банківської виписки			За програмою «ІС:Підприємство», Журнал 311		Банківська виписка - «Клієнт-Банк»	«Клієнт-Банк» - «ІС:Підприємство»	Банківська виписка - «ІС:Підприємство»
	Дата	Сума	Номер виписки	Дата	Сума	Дата	Сума			

Джерело: розробка авторів.

Таблиця 11. Форма робочого документа аудитора ГО-8 з перевірки правильності відображення видатків грошових коштів по розрахункам з працівниками по заробітній платні з касі підприємства враховуючи "Журнал цільового використання коштів"

Номер журналу господарської операції	Видатки						Відхилення			
	За даними журналу цільового використання коштів		За даними Відомості на виплату грошей			За програмою «ІС:Підприємство», Журнал 66		Журнал цільового використання коштів – Відомість на виплату грошей	Журнал цільового використання коштів – «ІС:Підприємство»	Відомість на виплату грошей - «ІС:Підприємство»
	Дата	Сума	Номер виписки	Дата	Сума	Дата	Сума			

Джерело: розробка авторів.

Таблиця 12. Форма робочого документа аудитора ГО-9 з перевірки правильності відображення витратків грошових коштів під звіт (відрядження та господарчі потреби) у касі підприємства враховуючи "Журнал цільового використання коштів"

Номер журналу господарської операції	Видатки						Відхилення			
	За даними журналу цільового використання коштів		За даними авансового звіту			За програмою «ІС:Підприємство», Журнал 372		Журнал цільового використання коштів – Авансовий звіт	Журнал цільового використання коштів – «ІС:Підприємство»	Авансовий звіт – «ІС:Підприємство»
	Дата	Сума	Номер авансового звіту	Дата	Сума	Дата	Сума			

Джерело: розробка авторів.

Таблиця 13. Форма робочого документа аудитора ГО-10 з перевірки правильності відображення надходжень грошових коштів по розрахункам з покупцями готової продукції у касу підприємства враховуючи "Журнал цільового використання коштів"

Номер журналу господарської операції	Видатки						Відхилення			
	За даними журналу цільового використання коштів		За даними видаткової накладної			За програмою «ІС:Підприємство», Журнал 361		Журнал цільового використання коштів – Видаткова накладна	Журнал цільового використання коштів – «ІС:Підприємство»	Видаткова накладна – «ІС:Підприємство»
	Дата	Сума	Номер видаткової накладної	Дата	Сума	Дата	Сума			

Джерело: розробка авторів.

Таблиця 14. Форма робочого документа аудитора ГО-11 з перевірки повноти оприбуткування грошових коштів на спеціальних рахунках (сплата податків, розрахунки з фондами соціального страхування)

Назва бюджетної організації, номер спеціалізованого рахунку підприємства	Надходження						Відхилення			
	За даними банківської виписки		Згідно з наданою заявкою до спеціалізованого фонду		За програмою «ІС:Підприємство», Журнал 651, 64		Банківська виписка – Спеціалізований фонд	Дані спецфонду – «ІС:Підприємство»	Банківська виписка – «ІС:Підприємство»	
	Дата	Сума	Дата	Сума	Дата	Сума				

Джерело: розробка авторів.

Таблиця 15. Форма робочого документа аудитора ГО-12 з перевірки цільового відшкодування попередньо витрачених власних коштів підзвітною особою

Підзвітна особа	Використання готівки за авансовим звітом наданим підзвітною особою			Видатковий касовий ордер, паперовий варіант			Програмне середовище «ІС:Підприємство», Журнал 372			Відхилення		
	Дата	Сума, грн.	Призначення авансу	Дата	Сума, грн.	Підстава для видачі	Дата	Сума, грн.	Підстава для видачі	Авансовий звіт – видатковий касовий ордер	Авансовий звіт – програмне середовище	Видатковий касовий ордер – програмне середовище

Джерело: розробка авторів.

Таблиця 16. Форма робочого документа аудитора ГО-13 з перевірки залишків на корпоративній картці підприємства

Період, що перевіряється	За даними підприємства в програмному середовищі «ІС:Підприємство», Журнал 311		Залишки на корпоративній картці за даними Банківської виписки		Залишки на корпоративній картці за даними чеку		Відхилення	
	Дата	Сума, грн.	Дата	Сума, грн.	Дата	Сума, грн.	Підприємство – Банківська виписка	Банківська виписка – Чек

Джерело: розробка авторів.

новити та усунути проблемні ділянки з досліджуваного питання, що підвищить ефективність управління підприємством.

Література:

1. Ільяшенко Н.С. Значення класифікації в управлінні дебіторською заборгованістю на підприємстві / Н.С. Ільяшенко // Економічний простір. — 2009. — № 27. — С. 242—248.
2. Ільяшенко Н.С. Організаційно-економічний механізм управління дебіторською заборгованістю / Н.С. Ільяшенко // Держава та регіони. Серія Економіка та підприємництво. — 2009. — № 5. — С. 73—78.
3. Макаренко А.П. Аудит: навч.-метод. посібник / А. П. Макаренко, Т. О. Меліхова, Г. М. Бескоста. — Запоріжжя: ЗДІА, 2016. — 184 с.
4. Макаренко А.П. Організація і методика аудиту: навч.-метод. посібник. / А.П. Макаренко, Т.О. Меліхова, Г.М. Бескоста. — Запоріжжя: ЗДІА, 2015. — 190 с.
5. Макаренко А.П. Бухгалтерський облік: навч.-метод. посібник / А.П. Макаренко, Т.О. Меліхова, Ю.В. Подмешальська, Н.С. Чакалова. — Запоріжжя: ЗДІА, 2018. — 602 с.
6. Макаренко А.П. Інформаційна база заповнення спрощеної звітності — інструмент управління та фінансової безпеки / А.П. Макаренко, Т.О. Меліхова, Н.С. Чакалова // Часопис економічних реформ. — 2014. — № 1. — С. 26—32.
7. Макаренко А. П. Удосконалення облікових реєстрів з метою своєчасного управління підприємством та контролю за його фінансовою безпекою / А. П. Макаренко, Т. О. Меліхова, Н. С. Чакалова // Економічний вісник університету. — 2014. — Вип. 22 (1). — С. 85—95.
8. Макаренко А.П. Державний фінансовий контроль / А.П. Макаренко, І. Я. Максименко, Т.О. Меліхова, О. П. Зоря навч. посібник для ВНЗ: [гриф ЗДІА]. — Запоріжжя: ЗДІА, 2017. — 280 с.
9. Макаренко А.П. Удосконалення аудиту короткострокової дебіторської заборгованості / А.П. Макаренко, Д.В. Ахмедова // Агросвіт, 2018. — № 2. — С. 45—51.
10. Maksymenko I. Accounting and analytical procurement of state financial control and directions of its implementation in Ukraine / I. Maksymenko, T. Melikhova // Baltic Journal of Economic Studies, Volume 3 Number 5. Riga: Publishing House "Baltija Publishing", 2017, P. 268—275.
11. Меліхова Т.О. Розробка програми аудиту касових операцій для підвищення ефективності діяльності підприємства / Т.О. Меліхова, Т.В. Манойло // Регіональна бізнес-економіка та управління. — 2013. — № 2. — С. 97—106.
12. Меліхова Т.О. Економічна безпека підприємства: формування, контроль, ефективність: монографія // Херсон, Видавничий дім "Гельветика", 2018. — 632 с.
13. Меліхова Т.О. Удосконалення документування обліку розрахунків з покупцями та замовниками з метою зміцнення інформаційної безпеки підприємства / Т.О. Меліхова, Ф.О. Гавриленко. Інвестиції: практика та досвід, 2018. — № 2. — С. 24—32.
14. Меліхова Т.О. Удосконалення документального забезпечення аудиту розрахунків з підзвітними особами з метою якісного проведення перевірки / Т.О. Меліхова, К.О. Новосьолова // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України. — 2012. — Вип. 36. — С. 108—116.
15. Плаксієнко В.Я. Дослідження виникнення дебіторської заборгованості та її економічної сутності / В.Я. Плаксієнко, Н.С. Ільяшенко // Економіка: проблеми теорії та практики: збірник наукових праць. — Вип. 250: В 9 т. — Т. VI. — Дніпропетровськ: ДНУ, 2009. — С. 1531—1536.
16. Подмешальська Ю.В. Зарубіжний досвід оподаткування заробітної плати в системі обліку / Ю.В. Подмешальська, Н.С. Чакалова // Ефективна економіка. — 2016. — № 5.
17. Подмешальська Ю.В. Удосконалення оцінки якості внутрішнього контролю на підприємстві / Ю.В. Подмешальська // Економічний вісник ЗДІА: збірник наукових праць. — Запоріжжя, 2012. — № 2. — С. 106—114.
18. Салига С.Я. Аудит податків суб'єктів господарювання: монографія / С.Я. Салига, Т.О. Меліхова. — Запоріжжя: КПУ, 2011. — 224 с.
19. Чакалова Н.С. Напрями вдосконалення інструментарію для управління дебіторською заборгованістю підприємств / Н.С. Чакалова // Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. Вип. 2. — Т. 3. Економічні науки. — Полтава: ПДАА. — 2011. — С. 29—299.
20. Чакалова Н.С. Дослідження стану дебіторської заборгованості на промислових підприємствах Запорізької області / Н.С. Чакалова // Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. Вип. 3. — Т. 2. Економічні науки. — Полтава: ПДАА. — 2011. — С. 277—284.
21. Чакалова Н. Формування моделі функціонування інформаційного обміну між секторами з обліку, контролю та управління товарною дебіторською заборгованістю / Н. Чакалова // Економічний аналіз. — 2012. — Т. 11 (4). — С. 297—300.
22. Чакалова Н. С. Розробка робочих документів для проведення внутрішнього контролю дебіторської заборгованості на промислових підприємствах / Н.С. Чакалова // Агросвіт. — 2018. — № 22. — С. 81—90.
23. Maksymenko I. Fiscal audit development in the system of budget process management / T. Melikhova, I. Maksymenko, O. Zorya, N. Fatiukha, O. Chumak // Academy of Accounting and Financial Studies journal, 2018. — vol. 22, is. 6, 7 p.
24. Меліхова Т.О. Удосконалення методики аудиту операцій на бюджетних рахунках організації / Т.О. Меліхова

ліхова, О.В. Троян, Д.В. Подріз // Агросвіт. — 2019. № 1—2. — С. 24—32.

25. Меліхова Т.О. Удосконалення методики перевірки грошових коштів в національній валюті / Т.О. Меліхова, А.С. Веревкіна // Інвестиції: практика та досвід, 2019. — № 1. — С. 24—29.

26. Меліхова Т.О. Облік грошових коштів у національній валюті / Т.О. Меліхова, А.С. Веревкіна // матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 15 грудня 2018 р.) — Запоріжжя: Запорізька державна інженерна академія, 2018. — С. 129—130.

27. Меліхова Т.О. Організація обліку касових операцій / Т.О. Меліхова, Т.В. Моноїло // Матеріали ХІХ Науково-технічної конференції студентів, аспірантів і викладачів в ЗДІА. Проблеми економічного розвитку у сучасних умовах. [Том ІV]. — Запоріжжя, ЗДІА, 2014. — 61 с. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zgia.zp.ua>

28. Теорія і практика документування в обліку і аудиті: навч.-метод. посібник Ч. 2 / А.П. Макаренко, О.М. Панченко, Л.В. Таратута, Т.О. Меліхова, Л.А. Птіцина; ЗДІА. — Запоріжжя: ЗДІА, 2011. — 127 с.

References:

1. Ilyashenko, N.S. (2009), "The value of classification in the management of receivables in the enterprise", *Ekonomichnyj prostir*, vol. 27, pp. 242—248.

2. Ilyashenko, N.S. (2009), "Organizational and economic mechanism for managing receivables", *Derzhava ta rehiony. Seriya Ekonomika ta pidpriemnytstvo*, vol. 5, pp. 73—78.

3. Makarenko, A.P. Melikhova, T. O. and Beskosta, H. M. (2016), *Audyt [Audit]*, ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.

4. Makarenko, A.P. Melikhova, T.O. and Beskosta, H.M. (2015), *Orhanizatsiya i metodyka audyt [Organization and method of audit]*, ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.

5. Makarenko, A.P. Melikhova, T.O. Podmeshalska, Y.V. and Chakalova, N.S. (2018), *Bukhholdersky oblik: navch.-metod. posibnyk [Accounting: teaching method. manual]*, ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.

6. Makarenko, A. P. Melikhova, T. A. and Chakalova, N. S. (2014), "Information base for filling in simplified reporting — a tool for management and financial security", *Chasopys ekonomichnykh reform*, vol. 1, pp. 26—32.

7. Makarenko, A. P. Melikhova, T. A. and Chakalova, N. S. (2014), "Improving accounting records in order to manage the enterprise in a timely manner and monitor its financial security", *Ekonomichnyj visnyk universytetu*, vol. 22(1), pp. 85—95.

8. Makarenko, A.P. Maksymenko, I. Ya. Melikhova, T. O. and Zorya, O.P. (2017), *Derzhavnyy finansovy kontrol? [State financial control]*, ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.

9. Makarenko, A.P. and Akhmyedova, D.V. (2018), "Improving the audit of short-term receivables", *Ahrosvit*, vol. 2, pp. 45—51.

10. Maksymenko, I. and Melikhova, T. (2017), "Accounting and analytical procurement of state financial control and directions of its implementation in Ukraine", *Baltic Journal of Economic Studies*, Vol. 3, Num. 5, pp. 268—275.

11. Melikhova, T.O. and Manojlo, T.V. (2013), "Develop a program audit of cash transactions to improve the efficiency of enterprise activity", *Rehional'na biznes-ekonomika ta upravlinnia*, vol. 2, pp. 97—106.

12. Melikhova T.O. (2018), *Ekonomichna bezpeka pidpryyemstva: formyrovanye, kontrol', efektyvnist'*

[Economic security of the enterprise: formation, control, effectiveness], Kherson, Ukraine.

13. Melikhova T.O. and Havrylenko F.O. (2018), "Accompanied documenting of the region of rozrakhunkiv with purchases that the deputies of the merit of information about the security", *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*, vol. 2, pp. 24—32.

14. Melikhova, T.O. and Novosolova, K.O. (2012), "Improvement of Documentary Provision of Audit of Payments with Accountable Persons for Quality Inspection", *Problemy i perspektivy rozvytku bankivskoyi systemy Ukrayiny*, vol. 36, pp. 108—116.

15. Plaksienko, V.Ya. and Ilyashenko, N.S. (2009), "Study of receivables and its economic nature", *Ekonomika: problemy teorii ta praktyky: zbirnyk naukovykh prats'*, vol. 250 (9), B. 6, pp. 1531—1536.

16. Podmeshalska, Yu. V. and Chakalova, N. S. (2016), "Foreign experience in payroll taxation in the accounting system", *Efektivna ekonomika*, [Online], vol. 5, available at: <http://www.economy.nayka.com.ua>

17. Podmeshalska, Yu.V. (2012), "Improving the assessment of the quality of internal control at the enterprise", *Ekonomichnyj visnyk ZDIA: zbirnyk naukovykh prats'*, vol. 2, pp. 106—114.

18. Salyha, S.Ya. and Melikhova, T.O. (2011), "Audit of Taxes of Business Entities" KPU. Zaporizhzhya, Ukraine. 16.

19. Chakalova, N.S. (2011), "Directions for improving the tools for managing receivables of enterprises", *Naukovi pratsi Poltavskoi derzhavnoi ahrarnoi akademii*, vol. 3 (2), pp. 292—299.

20. Chakalova, N.S. (2011), "Investigation of accounts receivable at industrial enterprises of Zaporizhzhya region", *Naukovi pratsi Poltavskoi derzhavnoi ahrarnoi akademii*, vol. 2(3), pp. 277—284.

21. Chakalova, N.S. (2012), "Forming a model of information exchange between sectors with the accounting, control and management of trade receivables", *Ekonomichnyj analiz*, vol. 11 (4), pp. 297—300.

22. Chakalova, N. S. (2018), "Development of working papers for internal control of accounts receivable at industrial enterprises", *Ahrosvit*, vol. 22, pp. 81—90.

23. Maksymenko, I. Melikhova, T. Zorya, O. Fatiukha, N. and Chumak, O. (2018), "Fiscal audit development in the system of budget process management", *Academy of Accounting and Financial Studies journal*, vol. 22, pp. 6, 7.

24. Melikhova, T.O. Troyan, O.V. and Podriz, D.V. (2019), "Improvement of the procedure for audit of operations on the budget accounts of the organization", *Agrosvi*, vol. 1—2, pp. 24—32.

25. Melikhova, T.O. and Verevkin, A.S. (2019), "Improvement of the method of checking cash in national currency", *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*, vol. 1, pp. 24—29.

26. Melikhova, T.O. and Verovkina, A.S. (2018), *Cash Flow in National Currency. Mater. Mizhnarodnoyi naukovo-praktychnoyi konferentsiyi*, [Mater. of the International Scientific and Practical Conference], pp. 129—130.

27. Melikhova, T.O. and Monoylo, T.V. (2014), *Organization of accounting of cash transactions, Materials of the XIXth Scientific and Technical Conference of Students, Postgraduates and Teachers at ZDIA. Problems of economic development in modern conditions*, [Materialy XIX Naukovo-tekhnichnoyi konferentsiyi studentiv, aspirantiv i vykladachiv v ZDIA. Problemy ekonomichnoho rozvytku u suchasnykh umovakh], vol. IV, pp. 61.

28. Makarenko, A. P. Panchenko, O. M. Taratuta, L. V. and Melikhova, T.O. (2011), *Teoriya i praktyka dokumentuvannya v obliku i audyti*, [The theory and practice of documenting in accounting and audit], ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.

Стаття надійшла до редакції 11.01.2019 р.